

Adres voor Redactie en Administratie :
L. v. N. O.-Indië 156, Den Haag. (Tel. 770029)

Redacteur :
D. HANS

Dit blad verschijnt ten minste
éénmaal per maand.

DE DIRECTEUREN EN DE SPELLING.

In het orgaan der Directeuren-Vereeniging vinden wij het volgende bericht:

„In de bestuursvergadering der Directeuren-Vereeniging „De Nederlandsche Dagbladpers” van 6 Sept. l.l. is langdurig beraadslaagd over de door de dagbladpers ten opzichte van de nieuwe spelling in te nemen houding. De omstandigheid, dat ook de regeering zelve voor haar stukken nog de nieuwe spelling niet heeft voorgeschreven en de spellingkwestie klaarblijkelijk nog niet haar definitief einde heeft gevonden, heeft het Bestuur ten slotte doen besluiten om den leden, resp. hoofdredacties, te adviseeren nog de oude spelling te blijven gebruiken en nog niet tot de invoering van de nieuwe spelling, waaraan voor de bladen zoo groote moeilijkheden van technischen en organisatorischen aard verbonden zijn, over te gaan.”

Terwijl het Kringbestuur geen aanleiding vond, zich voor of tegen de nieuwe spelling uit te spreken, en zich op het standpunt stelde, dat aan elk blad afzonderlijk door „de leiders daarvan” dient te worden beslist, adviseert het Bestuur van De Nederlandsche Dagbladpers „nog niet” tot invoering over te gaan, en wel in hoofdzaak op den boven-aangegeven en volkomen juisten grond, dat de Regeering zèlf het ook niet doet.

Wij zouden geen aanleiding hebben, over dat advies van het D.B. (Directeuren-Bestuur) iets te schrijven, indien wij niet in de *Prov. Zeeuwsche en Middelburgsche Courant* (welker directeur-hoofdredacteur van beide vereenigingen lid is) een opmerking hadden gevonden, die ons volslagen onjuist lijkt en die wij noodig achten, hier met klem als zoodanig aan te duiden. In een artikel in dat blad wordt gezegd, dat het Kringbestuur „in dezen slechts van zijn zedelijk gezag gebruik kan maken” en daarom geen bepaalde „uitspraak” pro of contra deed, terwijl het D. B. een „positief afwijzend” „besluit” nam.

Hier nu wordt het karakter van de beslissing der directeuren geheel onjuist gezien.

Deze beslissing is een *advies*. Niet meer, niet minder. Het staat trouwens uitdrukkelijk in bovenstaand bericht zèlf. Daarom staan in wezen beide uitspraken — die van het D. B. en die van het K. B. — *op gelijke lijn*. Omdat beide vereenigingen hier de bevoegdheid missen tot het nemen van een „besluit”, dat bindend, dat positief is. In het algemeen reeds kan het D. B. (het heeft dit meermalen zèlf erkend) geen voor de pers, d.w.z. voor alle bij

de vereeniging aangesloten bladen, bindende besluiten nemen, maar in het bijzonder in het spelling-vraagstuk kan het dit niet, omdat dit een aangelegenheid is, waarover de journalisten zèlf een hartig woordje hebben mee te spreken. Nòch het D. B. collectief, nòch een dagblad-directeur individueel mag *op eigen houtje* besluiten, dat ten aanzien van de spelling zus of zoo wordt gedaan. Wie dit wèl doet, of probeert te doen, overschrijdt de grenzen zijner bevoegdheid. Natuurlijk heeft de directie hier een stem in het kapittel: daarom heeft het K. B. in zijn uitspraak gezegd, dat „de leiders” van elk dagblad hier dienen te beslissen. Maar waar het de journalisten zijn, die het geestelijke voertuig, waarom het hier gaat, bedienen, en niet de directies, spreekt het van zèlf dat de journalistieke leiding een belangrijk aandeel, zoo niet, bij afwijkend inzicht, het recht van beslissing, dient te hebben in het aan een blad te nemen besluit. Wanneer wij dan ook in de uitspraak van het D. B. lezen, dat het een advies bevat aan de „leden, resp. hoofdredacties”, ligt hierin, meenen wij, in beginsel de erkenning van onze opvatting.

Daarom gaat het niet aan, zooals het Middelburgsche blad doet, om min of meer tegenover elkander te stellen de „slechts” op „zedelijk gezag” rustende uitspraak van het K. B. en het „positief afwijzend besluit” van het D. B. Dit laatste is natuurlijk ook wel een besluit, maar dan een besluit om te *adviseeren*; ook de uitspraak van het K. B. was in dien geest een „besluit”. Beide uitspraken zijn van precies dezelfde orde, omdat de bevoegdheid van het D. B. niets grooter is dan die van het K. B.

Het was noodig dit even in het licht te stellen, om misverstand te voorkomen. En dit was te meer noodig, waar Minister Marchant tijdens het spelling-debat in de Kamer eveneens de situatie ten aanzien van de dagbladpers niet juist aanvoelde, toen hij de hoop uitsprak, dat de Vereeniging van Dagblad-directeuren zou besluiten, collectief de nieuwe spelling in te voeren. Zijn Excellentie, die een democratisch man is, moge weten — en zal toegeven — dat, in zedelijken zin gesproken, een dergelijk besluit, hetzij collectief, hetzij voor elk blad afzonderlijk, niet kan en mag genomen worden, zonder dat de journalisten daaraan hebben medegewerkt en zonder aan het oordeel van de *schrijvende* werkers in het beroep het volle gewicht is verleend, dat er van rechtswege aan toekomt.

INHOUID: De Directeuren en de Spelling. — Officiële Mededeelingen: Algemeene Vergadering; Bestuursvergadering; Van de Werkloosheids-commissie; Opwekking; Onze Pensioen-verzekering; Internationale Conferentie; Uitkeering aan een weduwe; De Internationale Perskaart; Ledenlijst. — Allerlei Onderwerpen: Schimmen uit mijn journalistiek verleden, I; Psychologie van den journalist, I; Jac. P. van Term; Beneden peil; Spelling. — Buitenland: De titel Journalist; Onjuiste Persberichten. — Journalistieke Herinneringen. — Allerlei Berichten. — Advertenties.

Officiële Mededeelingen.

ALGEMEENE VERGADERING

op Zaterdag 27 October, 's middags half 3,
in HOTEL „VICTORIA”, Spuistraat 18. Den Haag.

AGENDA:

- I. Notulen der Algemeene Vergadering van 17 Maart j.l.
- II. Mededeelingen.
- III. Behandeling van het vraagstuk der ondersteuning van werkloze leden, in verband met het Rapport der door het Kringbestuur ingestelde Commissie (zie bladz. 107).

Het Kringbestuur stelt voor overeenkomstig de voorstellen der Commissie te beslissen, dus de volgende besluiten te nemen:

A

1e. de Nederlandsche Journalisten-Kring besluit in principe om zich aan te sluiten bij de Rijks-Werkloosheidsverzekering (Werkloosheidsbesluit 1917); echter met dien verstande, dat:

2e. gedurende een periode van 2 jaar een proef genomen worde met een regeling, waarbij de Kring de zaak geheel in eigen hand houdt en de uitkeeringen verstrekt worden uit de som, die gevormd wordt door het thans reeds voor algemeene ondersteuning beschikbare bedrag uit de Weerstandskas, vermeerderd met, zoo noodig, een bedrag jaarlijks uit de Kringkas;

3e. in de periode, waarin deze proef genomen wordt, administratief en organisatorisch alles in gereedheid wordt gebracht, om, mocht deze proef een mislukking blijken, zoo spoedig mogelijk de Nederlandsche Journalisten-Kring bij de Rijkswerkloosheidsverzekering te kunnen doen aansluiten.

B

Na art. 25 Huishoudelijk Reglement wordt ingevoegd het volgend art. 25a:

(1) Wanneer de omstandigheid, bedoeld in het slot van art. 25, 2e lid, ¹⁾ een gevolg is van werkloosheid, kan het Bestuur gedurende zekeren tijd aan het betrokken lid op zijn aanvraag een bepaald bedrag per dag uitkeeren.

(2) De regeling daarvan geschiedt bij een afzonderlijk vast te stellen „Reglement voor Werkloosheids-uitkeeringen”.

¹⁾ N.l. het verkeeren in financiële moeilijkheden, buiten eigen schuld.

(3) Het totaal van deze uitkeeringen per jaar mag niet meer bedragen dan $\frac{5}{8}$ van het bedrag, bedoeld in art. 25, 4e en 5e lid.

(4) Het in het vorig lid bedoelde totaal-bedrag aan uitkeeringen wordt zoo noodig verhoogd met een bedrag van ten hoogste f 500.—, telken jare uit de Kringkas voor dat doel toe te staan.

C

De Algemeene Vergadering, van oordeel dat de regeling 1 Januari 1935 moet ingaan, machtigt het Bestuur tot samenstelling van een „Reglement op de Werkloosheidsuitkeeringen”, met deze hoofdbepalingen:

1. Toekenning van de uitkeering geschiedt door het Bestuur, op aanvraag van den betrokkene.

2. Het Dagelijksch Bestuur is gerechtigd, de uitkeering voorloopig toe te kennen, tot het Bestuur zal hebben beslist.

3. De uitkeering bedraagt ten hoogste f 4.— per dag en gedurende 6 dagen per week, en gedurende ten hoogste 60 dagen. In bijzondere gevallen kan van deze bepalingen worden afgeweken.

(Uitdrukkelijk heeft het Bestuur hier bij uitgesproken, dat de betrokkenen, wanneer zij het maximum van deze werkloosheids-uitkeering hebben ontvangen, op den grondslag der thans reeds bestaande bepalingen een verzoek om gewone ondersteuning uit de Weerstandskas kunnen indienen; de eventuele inwilliging van zulk een verzoek hangt dan natuurlijk af van de vraag, of er nog gelden aanwezig zijn).

4. Het Bestuur is bevoegd de uitkeering in te houden, wanneer het daartoe redenen aanwezig acht.

5. Het Bestuur is gemachtigd in alle aangelegenheden naar bevind van zaken te handelen.

IV. Rondvraag.

* * *

Het Kringbestuur noodigt de aangesloten vereenigen uit, bovenstaande voorstellen, voor de Toelichting waarvan verwezen wordt naar het Rapport der Commissie, in een ledenvergadering te doen behandelen. Zij kunnen zich op de algemeene vergadering op de bekende wijze door een delegatie doen vertegenwoordigen.

BESTUURSVERGADERING.

Het Bestuur vergaderde op 8 September. Aanwezig alle Bestuursleden (behalve de heer Kouwenaar) en de Gedelegeerden van den Bergh, Hoyer en Schraver.

Candidaturen. — Enkele candidaturen worden afgedaan. Twee candidaten worden, althans voorloopig, niet toegelaten, wijl zij niet voldoen aan de eischen, voor het Kringlidmaatschap gesteld.

Buitenlandsche journalisten. — De Penningmeester wijst er nog eens op, dat de Kring geen middelen heeft om vreemdelingen te ondersteunen. Het heeft dus geen zin behoeftige buitenlanders naar hem, of naar Voorzitter of Secretaris, te verwijzen.

Conversie. — De Penningmeester stelt voor, de daarvoor in aanmerking komende Indische effecten van den Kring te converteeren in 4% stukken. Goedgekeurd.

Weduwenpensioen. — De Penningmeester doet nog eenige mededeelingen ter zake van de voorbereiding van een verzekering voor weduwen. Hij hoopt, dat het aantal leden, dat zich hiervoor reeds aanmeldde, zal toenemen.

Steun aan weduwe. — Voor het eerst is een aanvraag om financiëelen steun uit het Steunfonds ingekomen voor een weduwe van een Kringlid. De aanvraag wordt ingewilligd.

Overlijden Prins Hendrik — Ingekomen is een brief van den adjudant-secretaris van wijlen Z. K. H. den Prins der Nederlanden, waarin deze den welgemeenden dank van H. M. de Koningin vertolkt voor de bloemen, door den Kring als laatste hulde aan de nagedachtenis van wijlen Z. K. H. aangeboden.

De Voorzitter spreekt den oprechten dank van den Kring uit voor den bemiddelenden en voorbereidenden arbeid, door het Bestuur van de Haagsche Journalisten-Vereeniging, bijgestaan door eenige leden en in 't bijzonder den heer H. H. J. van de Poll te Delft, verricht bij het overlijden en de begrafenis van Prins Hendrik.

Ontslagquaestie. — Opnieuw hield het Bestuur zich met een ontslagquaestie bezig, welke reeds geruimen tijd de aandacht van het Bestuur had. Daar de gevoerde besprekingen hoop op een minnelijke schikking lieten, werd besloten voor ditmaal nog niet tot publicatie over te gaan.

Haarlemsche quaestie. — Ook bij dit geschil is de hoop op een schikking nog niet vervlogen. Het Dagelijksch Bestuur wordt gemachtigd naar bevind van zaken te handelen.

Spellingsquaestie. — Deze stond wederom op de agenda, in verband met het feit, dat, sinds de vorige uitspraak van het Kringbestuur, een gewijzigd plan-Marchant bij het onderwijs is ingevoerd. Het Bestuur zag geen reden zijn vroeger besluit te herzien en bevestigde daarom de toen gedane uitspraak, dat het zijnerzijds op dit oogenblik geen aanleiding vindt, zich voor of tegen de nieuwe spelling uit te spreken en dat, wat de invoering bij de Pers betreft, daaromtrent bij elk blad afzonderlijk door de leiders dient te worden beslist.

Werkloosheid. — Een uitvoerige discussie had plaats over het rapport, door de commissie inzake steun aan werklooze journalisten aan het Bestuur uitgebracht (zie elders in dit nummer).

Punt 1 van het advies der Commissie, behelzende een principiële uitspraak vóór aansluiting bij de Rijks-werkloosheidsverzekering, waartoe echter eerst zal worden overgegaan, als een proef met een regeling door de Weerstandskas is mislukt, werd aangenomen met 5 tegen 3 stemmen.

Besloten werd het advies der Commissie in *De Journalist* op te nemen en aan de algemeene vergadering voor te stellen het Kringbestuur te machtigen in den geest der Commissie een reglement uit te werken. (Voor de redactie der besluiten zie men de agenda der Algemeene Vergadering in dit nummer).

Najaarsvergadering. — Deze wordt bepaald op Zaterdag 27 October, des nam. te 2½ uur in Hotel Victoria, den Haag. Op de agenda daarvoor zal alleen de kwestie der werkloosheids-uitkeeringen worden geplaatst.

2e Secretaris. — Op zijn verzoek wordt de heer Cnossen ontheven als 2e Secretaris. In diens plaats werd de heer Holsboer aangewezen, die zich bereid verklaarde deze functie op zich te nemen.

VAN DE WERKLOOSHEIDSCOMMISSIE.

Aan het Bestuur van den Nederlandschen Journalisten-Kring.

De door Uw Bestuur benoemde Werkloosheids-Commissie heeft de eer U het volgende rapport omtrent haren arbeid toe te zenden.

De Commissie heeft op 12 April en op 23 Juni vergaderd, onder leiding van Collega Hans, die op de eerste vergadering kort uiteengezet heeft, wat in Uw Bestuur reeds over deze materie was behandeld. De leden der Commissie waren van te voren in het bezit gesteld van de stukken, die in Uw Bestuur reeds zijn besproken.

Reeds dadelijk bleken alle leden der Commissie het er over eens, dat er in dezen tijd iets voor de werklooze Kringleden dient te worden gedaan. Over het wat? en vooral over het hoe? bestond echter verschil van meening.

Gevolg der eerste besprekingen was, dat enkele leden der Commissie zich gezet hebben, om, ieder voor zich, na onderzoek en voorlichting, der Commissie schriftelijk hun gedachten uiteen te zetten. Een en ander vorderde nog al eenigen tijd, zoodat er meer dan twee maanden liggen tusschen de eerste en de tweede vergadering der Commissie.

Zij kwam allereerst tot de volgende conclusies:

1e. dat maatregelen, teneinde de gewone leden van den Kring desgewenscht tegemoet te komen in de geldelijke gevolgen van werkloosheid, *dringend gewenscht* zijn;

2e. dat voor het beoogde doel (steun aan werklooze Kringleden) *niet, of niet dan in de uiterste noodzakelijkheid*, moet worden over gegaan tot *verhooging der Kringcontributie*;

3e. dat, — afgezien van de vraag tot hoe ver — een *beroep op de Weerstandskas* van den Kring hier gerechtvaardigd moet worden geacht.

Deze conclusies werden door de leden der Commissie unaniem, zonder eenige reserve, aanvaard.

Anders stond het met het verkrijgen van een antwoord op de vraag, hoe de, algemeen gewenschte, werkloosheidszorg moest worden uitgevoerd.

Hierbij ging het voornamelijk tusschen de vragen, of men pogen moet deze zorg *geheel in eigen hand* te houden en *uit eigen middelen* te bekostigen, dan wel, of aansluiting gezocht moet worden bij de *werkloosheidsverzekering* van het Rijk, volgens het Werkloosheidsbesluit 1917. Beide systemen vonden in den boezem der Commissie verdedigers.

Tenslotte is men echter, na breede bespreking, tot een *compromis* gekomen en werd *unaniem* besloten aan Uw Bestuur te adviseeren, om aan de algemeene vergadering van den Nederlandschen Journalisten-Kring voor te stellen, het volgende te besluiten:

1e. de Nederlandsche Journalisten-Kring besluit *in principe* om zich aan te sluiten bij de Rijks-Werkloosheidsverzekering (Werkloosheidsbesluit 1917); echter met dien verstande, dat:

2e. gedurende b.v. een periode van 2 jaar een proef genomen worde met een regeling, waarbij de Kring de zaak geheel in eigen hand houdt en de uitkeeringen verstrekt worden uit de som, die gevormd wordt door het *thans* feitelijk reeds hiervoor beschikbare bedrag uit de Weerstandskas, vermeerderd met, zoo noodig, een bedrag jaarlijks uit de Kringkas;

3e. in de periode, waarin deze proef genomen wordt, administratief en organisatorisch alles in gereedheid te brengen, om, mocht deze proef een mislukking blijken, zoo spoedig mogelijk de Nederlandsche Journalisten-Kring bij de Rijkswerkloosheidsverzekering te kunnen doen aansluiten;

4e. de verdere uitwerking dezer plannen aan het Bestuur op te dragen.

Ten overvloede vestigen wij er nog eens nadrukkelijk de aandacht van Uw Bestuur op, dat in dit voorstel een compromis is te zien tusschen de meeningen, welke in de Commissie werden verdedigd, doch, waar allen overtuigd waren, dat er iets gedaan moest worden voor de werklooze leden van den Kring en waar tegelijkertijd niemand kan vaststellen, hoe groot deze zorg van den Kring zal moeten zijn, daar vond men elkander in dit voorstel als in een compromis.

* * *

Ter nadere uitwerking van bovenstaand advies geeft onze Commissie Uw Bestuur het volgende in overweging.

Na art. 25 Huishoudelijk Reglement zou ingevoegd kunnen worden het volgend art. 25a:

(1) Wanneer de omstandigheid, bedoeld in het slot van art. 25, 2e lid,¹⁾ een gevolg is van werkloosheid, kan het Bestuur gedurende zekeren tijd aan het betrokken lid op zijn aanvraag een bepaald bedrag per dag uitkeeren.

(2) De regeling daarvan geschiedt bij een afzonderlijk door de algemeene vergadering vast te stellen „Reglement voor Werkloosheids-uitkeeringen”.

(3) Het totaal van deze uitkeeringen per jaar mag niet meer bedragen dan $\frac{5}{8}$ van het bedrag, bedoeld in art. 25, 4e en 5e lid.

(4) Het in het vorig lid bedoelde totaal-bedrag aan uitkeeringen wordt zoo noodig verhoogd met een bedrag van ten hoogste f 500.—, telken jare uit de Kringkas voor dat doel toe te staan.

Ter toelichting hiervan behoeft niet veel te worden gezegd. Door de bepaling van het derde lid wordt verzekerd, dat er een behoorlijk bedrag overblijft voor eventueelen steun aan niet-werkloozen, die in moeilijke omstandigheden verkeerden.

Het spreekt vanzelf dat het overschot van het $\frac{5}{8}$, hetwelk eventueel niet voor werkloozensteun wordt gebruikt, in de Weerstandskas blijft. Indien de subsidie van f 500.— uit de Kringkas niet, of niet geheel, noodig mocht zijn, blijft het bedrag natuurlijk in die kas.

Het „Reglement voor Werkloosheids-uitkeeringen” zal een eenvoudig karakter moeten dragen, teneinde zooveel mogelijk over te laten aan het Bestuur, aangezien een soepele toepassing noodzakelijk is. Het zou op de volgende hoofdbepalingen gebaseerd moeten zijn:

1. Toekenning van de uitkeering geschiedt door het Bestuur, op aanvraag van den betrokkene.

2. Het Dagelijksch Bestuur is gerechtigd, de uitkeering voorloopig toe te kennen, tot het Bestuur zal hebben beslist.

3. De uitkeering bedraagt ten hoogste f 4.— per dag en gedurende 6 dagen per week, en gedurende ten hoogste 60 dagen per jaar. In bijzondere gevallen kan van deze bepalingen worden afgeweken.

4. Het Bestuur is bevoegd de uitkeering in te houden, wanneer het daartoe redenen aanwezig acht.

5. Het Bestuur is gemachtigd in alle aangelegenheden naar bevind van zaken te handelen.

Wat kan nu op dezen grondslag worden bereikt? De cijfers der rekeningen van de laatste jaren leeren, dat het totaal-bedrag, hetwelk krachtens art. 25 per jaar aan steun kan worden besteed, maximaal ongeveer f 4000.— bedraagt. Hiervan zou dus f 2500.— aan werkloosheids-

steun kunnen worden uitgegeven, waarbij f 500.— komt uit de Kringkas. Maximaal kan per ondersteund lid $60 \times f 4.—$ of f 240.— worden verleend, zoodat zodoende per jaar toch f 3000.— : f 240.— = 12 of 13 werkloozen geholpen kunnen worden. Het Bestuur moet, bij de vaststelling der uitkeeringen, met individuele omstandigheden rekening kunnen houden.

De Commissie stelt dus voor, met dit systeem een proef gedurende 2 jaar te nemen: dit is de tijd, die toch zou verstrijken alvorens een Werkloosheidskas in werking zou kunnen treden. Blijkt na afloop dier periode, dat op dezen voet niet kan worden voortgegaan, dan wordt aanstonds toelating voor een Werkloosheidskas gevraagd, die dan inmiddels administratief geheel is voorbereid.

* * *

Tenslotte nog het volgende. Mocht in de toekomst inderdaad worden overgegaan tot oprichting eener Werkloosheidskas, dan heeft de Commissie zich de financieele uitwerking daarvan aldus voorgesteld, dat de benodigde gelden in principe op precies dezelfde wijze gevonden zullen worden als in bovenstaand voorstel, namelijk ten deele (d.w.z. grootendeels) uit de Weerstandskas en voor het overige uit de Kringkas. Het is echter duidelijk, dat het in totaal door den Kring op te brengen bedrag dan belangrijk minder zal zijn, omdat de helft der kosten door de Overheid wordt gedragen. De Commissie heeft het echter niet noodig geoordeeld, thans een nader gepreciseerd voorstel inzake een kas te doen, omdat dit een zaak is voor later. Thans wil zij alleen een principieel besluit laten nemen. Uit het ingesteld onderzoek is gebleken, dat bij oprichting van de kas de thans bestaande contributie gesplitst zal moeten worden in a. de gewone contributie voor de vereeniging en b. de contributie voor de Werkloosheidskas, welke laatste dan gevonden wordt door het totaal-benodigde bedrag naar verhouding per lid te bepalen. Tot verhooging der contributie zal dit niet leiden.

Ook zij, die tegen de oprichting van een kas ernstige bezwaren koesteren, meenen dat daar overheen moet worden gestapt, wanneer langs anderen weg het doel onbereikbaar mocht blijken, en het offer voor de eigen middelen van den Kring te zwaar mocht zijn.

De Commissie:

D. HANS, Voorzitter.

Mr. JOH. J. BELINFANTE.

D. KOUWENAAR.

L. SCHOTTING.

J. HOLLANDER, Secretaris.

OPWEKKING.

Mogen wij onze leden opwekken tot bijwoning der Algemeene Vergadering op 27 October? Nà de regelingen voor salaris en pensioen; nà het begin van het weduwen-pensioen (juist dezer dagen is aan een weduwe de eerste uitkeering uit het tijdelijke Steunfonds gedaan!), geldt het thans te komen tot een beslissing inzake den steun aan werklooze leden. Binnen de grenzen van zijn kunnen en zijn draagkracht is de Kring bezig voor àlle groepen iets te doen; laat de leden dat beloonen met een flinke opkomst op 27 October, opdat de gedachtenwisseling zoo ruim en vruchtbaar mogelijk zij.

¹⁾ N.l. het verkeerden in financieele moeilijkheden.

ONZE PENSIENVERZEKERING.

Op 15 December a.s. moeten de stortingen voor de pensioenverzekering in mijn bezit zijn en ik hoop dat ik ditmaal vóór dien datum zoowel de boekjes als de stortingen (de stortingen bij R. Mees & Zonen te Rotterdam) zal ontvangen.

Hun, die nog niet voor een ouderdomspensioen zijn verzekerd, mag ik thans wederom wijzen op de *buitengewoon gunstige voorwaarden*, die de Kring met de Nationale aan zijn leden kan bieden.

Eigenlijk moest geen Kringlid, die nog niet te oud is, de gelegenheid verzuimen om voor zijn ouden dag te zorgen, met een premiebetaling lager dan ergens elders mogelijk is.

Nu ik dezer dagen op een der vele vragen om inlichtingen, die mij uit den Kring bereiken, met de Nationale een uitvoerige bespreking had en van haar een opgave omtrent de premies en andere faciliteiten ontving, die ook anderen dan de vragers zal interesseeren, wil ik nogmaals opwekken om tot de pensioenverzekering toe te treden. Nu is het de tijd daar voor.

Hier zijn cijfers wel bijzonder welsprekend, leest ze en overweegt wat ge met f 100 storting per jaar voor uw ouden dag kunt bereiken,

gebaseerd op het tarief, geldend voor leden van den Nederlandschen Journalisten Kring:

Nevenstaande tabel geeft het bedrag van het pensioen per f 100.— jaarlijksche storting, ingaande op den 1sten Januari volgend op den 60sten, resp. 65sten verjaardag, en betaalbaar praenumerando in driemaandelijksche termijnen op 1 Januari, 1 April, 1 Juli en 1 October van ieder jaar, mits de verzekerde op dien datum in leven is:

- a. met verbeurte der stortingen in geval van overlijden. (tabel 16g (Ec)).
- b. met teruggaaf der betaalde premiën in geval van overlijden vóór den aanvang der pensioenbetaling (tabel 16h (Ecl)).

De stortingen kunnen, als 't eens een jaar minder schikt, tot op f 30.— als minimum worden teruggebracht, doch het is altoos wijs zooveel mogelijk telken jare te storten. Een aantal verzekerden betalen de helft, hun directies de andere helft van de premie, volgens de overeenkomst van den Kring met de Directeuren-Vereenigingen.

Voor jongere leden vooral is deze aanbieding bijzonder voordelig. Dat zij, met f 100.— per jaar te betalen op 65-jarigen leeftijd een pensioen kunnen verwerven als in de laatste tabel vermeld, is wel zéér aantrekkelijk.

Er was nog een vraag, die ik met de Nationale besprak, n.l. of een verzekering op 65-jarigen leeftijd kan worden veranderd in één op 60 jaar. Het antwoord van de Nationale lijkt mij zéér de overweging waard:

„Indien een in den 65-jarigen leeftijd ingaand pensioen wordt verzekerd zal het niet steeds zonder meer mogelijk zijn den pensioensingang 5 jaar te vervroegen. Een enkel voorkomend geval bezien wij uiteraard gaarne en met tegemoetkoming, doch indien men op een meer belangrijk aantal gevallen rekent, waarin aan vroeger ingaand pensioen behoefte is, bevelen wij aan al bij den aanvang in den 60-jarigen leeftijd ingaande pensioenen te verzekeren. Bij het bereiken van den overeengekomen datum kan dan de pensioensingang van jaar tot jaar verschoven worden, waardoor zelfs zonder verdere stortingen het pensioen toeneemt. Momenteel gelden voor mannen de volgende verschuivingsfactoren:

iedere f 100.— pensioen 's-jaars neemt toe tot:

f 108.—	's-jaars bij 1 jaar uitstel (ingang op 61 jaar)
f 117.—	„ „ 2 „ „ („ „ 62 „)
f 128.—	„ „ 3 „ „ („ „ 63 „)
f 139.—	„ „ 4 „ „ („ „ 64 „)
f 152.—	„ „ 5 „ „ („ „ 65 „)

Het recht op restitutie van betaalde stortingen bij

tabel 16h komt echter op den aanvankelijk bepaalden ingangsdatum te vervallen.”

Tot zoover de Nationale.

Ik hoop vóór 15 December een aantal leden voor de Pensioenverzekering (minimumstorting f 30.— per jaar) te mogen inschrijven.

H. DEKKING, Penningmeester.

Leeftijd waarop met het storten wordt begonnen.	MANNEN			
	Op 60 jaar		Op 65 jaar	
	tabel 16g (Ec) met verbeurte der storting ingeval van overlijden.	tabel 16h (Ecl) met teruggaaf der betaalde premiën in geval van overlijden voor den aanvang der pensioenbetaling	tabel 16g (Ec) met verbeurte der storting ingeval van overlijden.	tabel 16h (Ecl) met teruggaaf der betaalde premiën in geval van overlijden voor den aanvang der pensioenbetaling
20 j. t/m. 20 j. 9 md.	f 953.258	f 767.096	f 1624.408	f 1234.215
21 „ „ 21 „ 9 „	- 905.261	- 728.747	- 1545.387	- 1173.047
22 „ „ 22 „ 9 „	- 859.199	- 692.160	- 1469.552	- 1114.780
23 „ „ 23 „ 9 „	- 814.997	- 657.148	- 1396.781	- 1059.108
24 „ „ 24 „ 9 „	- 772.585	- 623.598	- 1326.955	- 1005.843
25 „ „ 25 „ 9 „	- 731.892	- 591.452	- 1259.961	- 954.888
26 „ „ 26 „ 9 „	- 692.854	- 560.652	- 1195.691	- 906.150
27 „ „ 27 „ 9 „	- 655.366	- 531.102	- 1133.972	- 859.469
28 „ „ 28 „ 9 „	- 619.330	- 502.713	- 1074.644	- 814.700
29 „ „ 29 „ 9 „	- 584.693	- 475.439	- 1017.620	- 771.767
30 „ „ 30 „ 9 „	- 551.406	- 449.238	- 962.818	- 730.599
31 „ „ 31 „ 9 „	- 519.422	- 424.070	- 910.161	- 691.132
32 „ „ 32 „ 9 „	- 488.694	- 399.893	- 859.572	- 653.297
33 „ „ 33 „ 9 „	- 459.178	- 376.669	- 810.978	- 617.031
34 „ „ 34 „ 9 „	- 430.832	- 354.362	- 764.310	- 582.275
35 „ „ 35 „ 9 „	- 403.615	- 332.937	- 719.501	- 548.970
36 „ „ 36 „ 9 „	- 377.488	- 312.357	- 676.486	- 517.058
37 „ „ 37 „ 9 „	- 352.413	- 292.589	- 635.204	- 486.481
38 „ „ 38 „ 9 „	- 328.355	- 273.601	- 595.596	- 457.190
39 „ „ 39 „ 9 „	- 305.280	- 255.364	- 557.606	- 429.134
40 „ „ 40 „ 9 „	- 282.153	- 237.845	- 521.178	- 402.261
41 „ „ 41 „ 9 „	- 261.944	- 221.016	- 486.260	- 376.523
42 „ „ 42 „ 9 „	- 241.623	- 204.849	- 452.804	- 351.875
43 „ „ 43 „ 9 „	- 222.159	- 189.316	- 420.760	- 328.272
44 „ „ 44 „ 9 „	- 203.526	- 174.392	- 390.083	- 305.671
45 „ „ 45 „ 9 „	- 185.698	- 160.051	- 360.731	- 284.029
46 „ „ 46 „ 9 „	- 168.647	- 146.267	- 332.659	- 263.305
47 „ „ 47 „ 9 „	- 152.350	- 133.017	- 305.828	- 243.460
48 „ „ 48 „ 9 „	- 136.784	- 120.277	- 280.201	- 224.455
49 „ „ 49 „ 9 „	- 121.927	- 108.027	- 255.742	- 206.256
50 „ „ 50 „ 9 „	- 107.757	- 96.245	- 232.413	- 188.827
51 „ „ 51 „ 9 „			- 210.181	- 172.129
52 „ „ 52 „ 9 „			- 189.013	- 156.130
53 „ „ 53 „ 9 „			- 168.881	- 140.800
54 „ „ 54 „ 9 „			- 149.753	- 126.106
55 „ „ 55 „ 9 „			- 131.600	- 112.015

INTERNATIONALE CONFERENTIE.

Behalve de „gewone” journalistiek kent onze technisch wel zeer ontwikkelde tijd nog andere vormen van 't geen men „de pers” pleegt te noemen. Er bestaat tegenwoordig een microfoon-journalistiek en ook een „pers” van het witte doek. Het verschijnen van deze nieuwe soort pers-uitingen is van het hoogste belang en heeft reeds eenige vraagstukken doen rijzen, waarbij èn het publiek èn de journalisten èn de technici evenzeer betrokken zijn.

Teneinde nu deze kwesties eens grondig te behandelen heeft de Fédération Internationale des Journalistes, waarbij ook de Nederlandsche Journalisten-Kring is aangesloten, het door haar in 1930 gestichte „Office Permanent des nouvelles formes de la Presse” belast met de voorbereiding van een internationale conferentie, die op 20 October te Brussel begint. De Union Professionnelle de la Presse Belge (Markiesstraat 4, Brussel) heeft zorg gedragen voor de organisatie in verband met het Congres van de Fédération Internationale, dat eenige dagen later in dezelfde stad wordt gehouden.

De „Conférence Internationale des Nouvelles Formes de la Presse” omvat drie afdelingen: de professionnele, technische en juridische, resp. onder voorzitterschap van den heer Karl. I. Eskelund, president van

den Deenschen Journalistenkring, den heer M. Brailard, directeur van het Contrôlecetrum der Internationale Unie van radio-uitzendingen, en den heer Destrée, Belgisch Kamerlid, oud-Minister van Kunsten en Wetenschappen; rapporteurs zijn onderscheidenlijk de hh. Théo Fleischmann, directeur der Fransche uitzendingen van den Belgischen omroep, Ashbridge van den Engelschen omroep en Raymond Weiss, leider van den juridischen dienst van het Internationale Instituut voor intellectueele samenwerking. Algemeen voorzitter is de heer Herman Dons, directeur van het „Office Permanent”, voorzitter van de „F.I.J.” en algemeen rapporteur de heer René Sudre, bekend Fransch journalist.

Namens de commissie voor buitenlandsche aangelegenheden,

F. TH. HOLSBOER, secretaris.

* * *

In aansluiting op de Conferentie over de nieuwe vormen van journalistiek, die Maandag 22 October haar sluitingsvergadering houdt, wordt van 22 Oct. tot en met 28 October te Brussel het Congres van de Fédération Internationale des Journalistes belegd en wel te beginnen op Maandagmiddag circa 4 uur in het Maison de la Presse (Pershuis). Het eigenlijke congres vangt echter eerst op Dinsdag 23 October aan in het Provinciegebouw van Brabant, Lombardstraat. De te behandelen onderwerpen zijn: Wenschen geuit door de Conferentie bovenbedoeld, het werk der F.I.J. ten aanzien van het auteursrecht; den status van den buitenlandischen correspondent (geen debat); de bescherming van de kwalificatie „journalist”; de pogingen om, op internationaal gebied, den journalisten het werk te vergemakkelijken; statutenwijziging; de vrijheid van de pers; verkiezingen enz. Het spreekt van zelf, dat de arbeid wordt afgewisseld door eenige excursies; verschillende maaltijden worden aangeboden door officieele lichamen en corporaties; Brugge, Dinant en de grot van Han worden bezocht, terwijl ten slotte het slagveld van Waterloo en de stad Brussel ter bezichtiging aan de beurt komen. Het inleggeld voor deelneming aan Conferentie en F.J.-Congres bedraagt 500 Belgische francs, mits men officieel is afgevaardigd. Voor het Congres der F.I.J. alleen moeten de gedelegeerden van de „landelijke” journalistenverenigingen 350 frs. storten; zij kunnen hun vrouwen meebrengen. De niet-officieel afgevaardigde journalisten betalen 450 frs. Voor genoemde geldsommen heeft men recht op logies en ontbijt, deelneming aan alle feesten en recepties. Er wordt een reductie toegestaan van 75 pct. op de tarieven der Belgische spoorwegen en de pakketbooten Oostende-Dover. Degenen die tot 31 October in België willen blijven, kunnen den geldigheidsduur dezer kaarten tot dien datum verlengd krijgen.

Inlichtingen verstrekt de secretaris der Commissie voor buitenlandsche aangelegenheden F. Th. Holsboer, Zwolsche weg 76, Deventer.

Uitkeering aan een weduwe.

Van den Penningmeester:

Het bestuur nam in zijn jongste vergadering het besluit, aan de weduwe van een collega, die, tot er voor haar een uitkeering van een verzekeringsmaatschappij begint, een bescheiden steun behoeft, uit het Steunfonds een uitkeering van f 500.— toe te staan, uit te betalen in 5 jaarlijksche termijnen van f 100.—.

* * *

Dit bericht van onzen Penningmeester moge voor onze leden een aansporing zijn tot actieve medewerking aan Steunfonds en weduwen-pensioen. Het is de eerste uitkeering uit een pas-opgericht Fonds, hetwelk beoogt de inleiding te vormen tot een regelmatige weduwen-verzekering. Het is het daadwerkelijk begin van een zeer nuttig werk.

DE INTERNATIONALE PERSKAART.

Het „Bulletin Mensuel” van de „Fédération Internationale des Journalistes” meldt, dat blijkens mededeelingen van den Hongaarschen afgevaardigde Somogyi op de te Tunis gehouden vergadering van het Comité Exécutif de autoriteiten in Hongarije, op verzoek van de nationale persvereniging daar te lande, twee belangrijke beslissingen hebben genomen ten aanzien van het verlenen van faciliteiten aan de vertegenwoordigers der wereldpers, behorende tot de F.I.J.

Ten eerste: de legitimatiekaart, uitgegeven door de F.I.J., wordt officieel erkend door de Hongaarsche autoriteiten. Op de paspoorten der Hongaarsche journalisten wordt hun beroep slechts vermeld, als de aanvrager zijn legitimatiekaart van de F.I.J. kan toonen.

Ten tweede: Alle leden der F.I.J. verkrijgen op aanvraag gratis biljetten der Hongaarsche spoorwegen.

Op de belangrijkheid van deze resultaten, door de Hongaarsche persvereniging bereikt, behoeft nauwelijks te worden gewezen.

LEDENLIJST.

Aangenomen als gewoon lid:

Dr. P. G. A. de Waal, *Telegraaf*, Beethovenstr. 89 III, Amsterdam (Z.).

Mr. dr. A. Groote, *De Preangerbode*, Bandoeng.

Voorgedragen als gewoon lid:

Mej. Mary Pos, *versch. bladen*, Leidsche Vaart 254, Haarlem.

G. C. Schillemans, *Zutph. Ct.*, Zutphen.

Mej. La. Ma. Menke, *Avondpost/Nieuwsbron*, Willem de Zwijgerlaan 38, den Haag.

H. Buys, *verschillende bladen*, Oud-Blaricumsheweg 5, Laren (N.-H.).

A. van der Meulen, *Amersf. Crt.*, Celebesstraat 1, Amersfoort.

Adresveranderingen en -verbeteringen.

J. G. de Haas, naar de Genestetstr. 13-15, Amsterdam (W.).

D. J. F. de Man, naar Borneostr. 12, den Haag.

A. Merkelbach, naar St. Anthonieweg C 74, Epe.

Mr. A. J. C. Vlaskamp, naar Parklaan 3, Haarlem.

A. Goede, naar Saxenburgerstraat 10 I, Amsterdam (W.).

Sj. Broersma, naar Vossiusstr. 39b, Amsterdam (Z.).

Mevr. M. W. A. Kok-Schotel, naar Herculesstr. 6 II, Amsterdam (Z.).

Mr. M. Rooy Jr., naar Ungerplein 21, Rotterdam.

Mr. J. C. de Wit, naar Pauwenlaan 59, den Haag.

J. Th. E. E. Wayenberg, naar Kornoeljestraat 42, den Haag.

G. Voet, naar Julianakade 20, IJmuiden.

W. A. H. van Liefland, naar Tesschenmacherstr. 28, Deventer.

Mej. B. M. v. d. Ende, naar Nachtegaalplein 4, den Haag.

Mej. Mr. R. van der Heide, naar Roelof Hartstr. 54, Amsterdam (Z.).

J. Pieters, naar Cypresstr. 54, den Haag.

W. S. B. Klooster, naar Max Havelaarlaan 3, Medan.

Mevr. A. J. van Duivenboden, naar Kanaalweg 116, Scheveningen.

P. Teunissen, naar Gabriël Metsulaan 72, Hilversum.

Henri de Jongh, naar Banstraat 29, Amsterdam (Z.).

E. Wijga, naar Willem Sprengerstraat 78, Leeuwarden.

Govraagde adressen:

H. J. Waalwijk, Rotterdam.

H. Kroon Jr., Voorburg.

K. D. Koning, Amsterdam.

J. Raatgever, Utrecht.

Allerlei Onderwerpen.

SCHIMMEN UIT MIJN JOURNALISTIEK VERLEDEN

DOOR

MAURITS WAGENVOORT.

I.

Zoals de straatveger na een laten herfststorm de vergeelde bladen van straten en paden op een hoop veegt en de boomen zwart, wirwarrend en ontgloried, tegen den vochtigen, grauwen dampkring opstaan, zoo ben ik bezig aan het bijeenbrengen der geel geworden bladen papier, welke het leven met zijn zonnenschijn en stormen op mijn pad heeft doen neerwarrelen. Opruiming, in afwachting zelf opgeruimd te worden, doch daarom niet minder opgeruimd dan in mijn jeugd. Een menigte fotografische portretten heb ik met liefde en vroomheid nog eens voor 't laatst aangekeken, en hen daarna geschonken aan de nabestaanden van hen, die mij tientallen van jaren her, soms met wat gevoelvolle woorden aan den achterkant, hun beeltenis afstonden. Anderen gaf ik terug aan mijn familie, haar aanbevelende in de vrome toewijding der kinderen. Weer anderen stond ik af aan het gemeentearchief van Den Haag. Er kwamen echter vier portretjes, klein formaat, zooals dat veertig, vijftig jaar geleden de bescheiden gewoonte was, voor den dag: vier journalisten, kameraden deels, bij welker aanschouwing mijn vroege verleden in de Amsterdamsche dagbladpers opnieuw levend voor mij werd met velerlei zachte gevoelens in mijn hart, als laatste wegstervende echo van een orgel in een hoog kerkruim.

* * *

BARON FRITS VAN HOGENDORP.

Het was wèl omdat ik zoozeer ingenomen was met wat hij zelf onder het pseudoniem van den oud-Zeeuwschen doopnaam „Dâmas” in het conservatieve *Dagblad van Zuid-Holland en 's-Gravenhage* schreef, dat ik, misschien gedreven door een soort ziele-verwantschap, hem eens voorstelde wekelijks in zijn blad een causerie uit de hoofdstad op te nemen, die ik dan met den naam van „Vosmeer de Spie” zou onderteekenen.

Collega S. M. N. Calisch, mijn oudere aan de verslaggeverij van het *Algemeen Handelsblad*, had mij reeds herhaaldelijk verzocht, wanneer hij zich-zelf eens buiten geestelijken adem gevoelde, om zijn wekelijksche kroniek te schrijven in een voornaam provinciaal dagblad: een en ander stads-onderwerp, en hij gaf dan mijn schrijven kop en staart. Deze gelegenheid om in opgewekten toon over het wekelijksch Amsterdamsch gebeuren mijn gedachten op papier te brengen en de ingenomenheid daarover van Calisch, veel-ervaren krantenrot, had mij tot zekere hoogte aan mij-zelf ontdekt. Het spreekt van-zelf, dat deze journalistieke arbeid, waarvan een ander, hoe zeer ik met hem was bevriend, eer en loon oogste, mij niet lang kon bevredigen. Zoo kwam ik er toe den hoofdredacteur van het *Dagblad* te schrijven, en het gevolg was, dat „Vosmeer de Spie” in het plechtstatige, doch toen politiek gammele *Dagblad* het levenslicht aanschouwde.

Het einde van de z.g. conservatieve politiek in Nederland was nabij. Zij bezat in Den Haag nog talrijke offerende aanhangers, doch ook die waren met haar oud geworden, en de vleug van geestig leven, dat de hoofdredacteur, stammende uit een der aanzienlijkste historische familiën, en aan haar politiek en aan de lezenswaardigheid hunner krant schonk, was als een koffie-inspuiting in het lichaam van een stervende. Misschien had het *Dagblad* nog eenige jaren langer kunnen bestaan als niet zijn hoofdredacteur „Dâmas”, in het midden van een gewonen levenstijd, zich zijn fijne en bezielde pen moest laten ontvallen. Na zijn heengaan heeft het *Dagblad* nog eenige jaren bestaan, doch alles wat

het eens had doen leven was nu uitgedroogd. Ik geloof echter, dat de titel als geestelijke larve nog steeds bestaat.

Baron Frits Van Hogendorp bezat alles wat mij, jongen man, beginnenden geestesarbeider, aantrok. Zelf van een eeuwenoude boerenfamilie — de heel-oude boerenhofstede „t Wagenvoort” bestaat in tamelijk vervallen toestand nog steeds —, doordrenkt van eerbiedige liefde voor het roemrijk verleden van mijn land en van eerbied voor hen, die er in vervlogen eeuwen met zooveel toewijding aan hadden gewerkt, bezat ik, laat men er vrij om lachen, het aangeboren ontzag van den vroegeren boer voor den edelman. Maar dit ontzag was vergeestelijkt en verfijnd door mijn opgetogenheid over wat „de ba-

Frits van Hogendorp.

fon” als „Dâmas” in zijn dagblad schreef. Dat was niet volstrekt litteratuur, het was misschien beter: het was perfecte journalistiek, het was vlammende overtuiging en onstuimige verdediging van den met elken dag zich meer vervluchtigenden geest der conservatieve staatkunde, verkernd in vereering en geestdrift voor het Oranje-vorstenhuis. Geen wonder, wijl de betrekking der Van Hogendorps tot de koninklijke familie, ofschoon soms niet zonder geschil, steeds zoo nauw was geweest, en Frits van Hogendorp eens had behoord tot het gevolg en de vriendschap van kroonprins Willem in diens voor beiden bedenkelijken Parijschen tijd. Ook zijn uiterlijk voorkomen, voornaam en élégant, bezat charme. Maar wat, toen ik dan het voorrecht genoot, persoonlijk kennis met hem te mogen maken, nadat „Vosmeer de Spie” zijn eerste Amsterdamsche Brieven in het *Dagblad* had geschreven, mij heelemaal voor hem won, was de charme van zijn manieren, zijn gesprek, de gemakkelijker zijner ontvangst in het statige heerenhuis in het Noordeinde, dat de familie Van Hogendorp, meen ik, als appanage van het Koninklijk Huis bewoonde, en waarin Frits van Hogendorp met zijn moeder leefde, misschien met nog eenige andere familieleden. De Nestor van onzen „Kring”, mijn heel-oude en heel goede vriend P. A. Haaxman, collega-medewerker in dien verren tijd aan hetzelfde blad, heeft reeds vroeger ter dezer plaatse met verklaarbare ingenomenheid beschreven hoe „Dâmas”-van Hogendorp er van hield, nu en dan zijn medewerkers aan het blad om zich heen te verzamelen, en welk een beminnelijke gastheer hij daarbij was. In Amsterdam wonende heb ik zulke avonden in den huize Hogendorp, of in den tuin er van, nooit bijgewoond. Maar onvergetelijk is mij de hartelijkheid bij gebleven, waarmee hij mij nu en dan Zondagsmorgens in zijn woning ontving, en mij daarna uitnoodigde tot een noenmaal in het toen bestaande restaurant Van der Pijl op de Plaats.

Collega C. K. Elout heeft mij laatst doen glimlachen, toen hij in *De Journalist* meedeelde, dat ik in dien tijd een „bepaald mondainen indruk” op hem maakte. Hij verklaarde dit door mijn omgang met „Dâmas”-Van Hogendorp. Ik heb steeds afkeer gevoeld voor bewuste navolging, welke ook, en het was zeker niet mijn, ondanks alles, toch oppervlakkig verkeer met dezen geestelijken en maatschappelijken aristocraat, welke mij van

jongs af had gedreven zorg te dragen voor mijn uiterlijke verschijning. Het was een eigenschap, welke ik denklijk van mijn grootvader Wagenvoort had geërfd, boerenkleinzoon wel is waar, maar Amsterdamsche „m'nheer" geworden. Collega Elout had eens moeten weten hoe zeer ik, ondanks „den bepaald mondainen indruk", welken ik op hem maakte, mij steeds in het verkeer met den heer Van Hogendorp gevoelde als „Collijn", de in mijn geval niet eens zoozeer „brave boerenzoon". Ofschoon ik dan mijn kleeding had verzorgd, ook als ik hem bezocht, werd het mij steeds bewust, dat ik er uit zag als een Amsterdamsche burger-jonkman — 25 jaar telde ik toen — in gezelschap van een „dandy", tevens toch een man van geest en beschaving.

Mijn medewerking aan het Haagsche *Dagblad* heeft slechts enkele jaren geduurd. Mijn onverwacht succes als „chroniqueur" was zoo plotseling opgekomen, dat ik, ofschoon bewust, dat ik over mijn werk aan een Haagsch dagblad in mijn *Handelsblad*-omgeving had te zwijgen, wilde ik er, hoe ook, geen eind aan gemaakt zien, het ten slotte niet kon verkroppen, en mij zelf verried. Toen was het met mij gedaan als Amsterdamsch „chroniqueur" aan het Haagsche *Dagblad*. De heer Charles Boissevain schonk „Vosmeer de Spie" een wekelijksche plaats in het *Handelsblad*, en dit wel op zulke gunstige voorwaarden, dat, ofschoon ik mij geroepen gevoelde mijn *Dagblad*-chef voor te stellen onder gelijke voorwaarden tot hem over te gaan, de heer van Hogendorp dit voorstel voor zijn blad niet kon aanvaarden. Hij nam in zijn krant met ontroerend-vleurende woorden afscheid van „Vosmeer de Spie" o.a. met de wel is waar wat overdreven bewering, dat het *Handelsblad* mij „à coup d'or" had gewonnen.

Het heeft mij onzegbaar veel leed gedaan niet zoo heel vele jaren later te vernemen, dat mijn uitmuntende beschermheer in de Nederlandsche journalistiek, baron Frits van Hogendorp, anders gezegd „Dâmas", op ten slotte jammerlijke wijze is gestorven.

PSYCHOLOGIE VAN DEN JOURNALIST.

I.

Het schijnt toch zoo'n gemakkelijk vak.

Het is niet vreemd, dat zij, die aan kranten werken of er op een of andere wijze mede in betrekking staan, in dezen tijd door tal van jongelieden — maar ook door op wachtgeld-gestelden — worden aangeklampt met het verzoek, in eenige functie in de journalistiek te werk te worden gesteld.

De voornaamste oorzaak is de algemeene werkloosheid onder de intellectueelen en half-intellectueelen, welke twee groepen, die we niet vermogen te scheiden, gestadig toenemen, doordat de scholen voortgaan, jaarlijks gediplomeerden af te leveren, zonder te vragen naar de behoefte daaraan.

Secundaire oorzaken zijn: 1e. Gebrek aan inzicht in het wezen der journalistiek en in het werk van den journalist en in verband daarmee onderschatting van de moeilijkheden ervan en 2e overschatting van eigen gaven en capaciteiten.

Om met dit laatste te beginnen: de schijnbare gemakelijkheid van de dagbladschrijverij doet vele, overigens verstandige menschen gelooven, dat ze er ook wel wat van terecht zullen brengen, als men hun de kâns maar geeft. Vrij zeker is de onbewuste gang der gedachten deze: we lezen in een krant een artikel of een beschouwing en voor zooverre we niet van huisuit of door opvoeding tot critisch lezen geneigd zijn, nemen we — d.i. de gemiddelde lezer — als evangelie aan, wat er staat. (Nog steeds gaat van hetgeen zwart op wit gedrukt voor ons staat een dwingende suggestie uit. „Ik heb het zelf in de krant gelezen!" is het maximum van geloofwaardigheid). „Precies mijn gedachten" is de conclusie en de lezer is er vast van overtuigd, dat hij net zoo

zou schrijven, als hij zijn meening zou moeten geven. En als hij inderdaad pen en papier voor zich zou nemen, dan zou hij — aangenomen, dat hij werkelijk in staat is te stellen, wat nog zeer questieus is — ongeveer hetzelfde schrijven als de krant en meenen, eigen denkbeelden te hebben gegeven.

Heeft niet De Génestet in zijn „Fantasio" al gezegd.

*Een dwaas is hij, die aan oorspronkelijkheid gelooft!
De mooiste verzen zijn van anderen gestolen!*

Maar zoodra zoo'n lezer uit eigen geestelijke middelen iets fourneeren moet, slaat zijn intellectueele motor onmiddellijk na het starten af en hij ervaart, dat iets schrijven iets heel anders is, dan iets lezen. De vermeende gemakelijkheid van schrijven geeft zooveel het bedreigelijke zelfvertrouwen, dat het wel gaan zal.

Moedigt men iemand met dien pseudo-aanleg voor schrijven aan: „Vooruit dan, ga uw gang maar", dan komt, zooals vele dozijnen ervaringen leeren, de aap uit den mouw of eigenlijk: er komt heelemaal niets, dan de vraag: „Waarover moet ik schrijven?" „Het doet er niet toe, het is alleen maar om uw stijl te doen. Schrijf maar eens een solied artikeltje van duizend woorden over bv. Rijk, Gemeente en Werkverschaffing, of over de eeuwenlange twee-, drie- en vierspalt op den Balkan, of over het voor en tegen van inflatie van den gulden of over het ontwerp kieswetwijziging, of over de corporatieve gedachte in vroegere eeuwen of over de tendens tot terugkeer naar primitieve beschouwingsperioden blijkende uit de lust der jeugd tot kamperen, kanoën als de Indianen, rondtrekken als nomaden, halfnaakt loopen".

„Ja, nu noemt u dingen, waar ik niets van weet, maar over voetbal kan ik wel schrijven en ook wel over een film".

„Dat vooral niet doen, hoor. Kies thuis maar eens een onderwerp en als het artikel af is, laat het dan maar eens lezen".

In tien gevallen van de tien ziet men het artikel niet en de adspirant-journalist, voor de feiten gesteld, komt niet meer opdagen.

In enkele gevallen zijn gegadigden zoo vasthoudend, dat men zich niet anders van hen kan losmaken, dan door hun den raad te geven: „Schrijf wat ge meent, dat bruikbaar is en bied dat de redactie van de krant, die ge leest, aan, of probeer als volontair aan een klein plaatselijk blad te komen, dat is een voortreffelijke leerschool" en met dat kluitje stuurt men hen in het journalistieke riet, omdat men de menschen toch geen afdoenden raad geven kan, wat teleurstellend is voor hen maar evenzeer voor wie graag helpen wil.

Die vasthoudenden behooren gewoonlijk tot de groep, die op de middelbare school goede cijfers voor hun opstellen kregen en van wie enkelen van hun taalleeraar een wenk krijgen, die hen naar de journalistiek verwijst.

Dat een doctor in de letteren, al kent hij gothisch en sanskriet en angelsaksisch en the Grimm's Law en de litteratuurgeschiedenis, geen goede gids is om den weg naar het dagbladbedrijf te wijzen, is hem niet aan te rekenen. De bedoeling is zeer edel, maar de aanmoediging wekt hoop, die bijna altijd ijdel blijkt.

Een goed opstel waarborgt een voldoende rapportcijfer, meer niet en het is als prognostische indicatie voor journalistieke of litteraire begaafdheid zonder eenige beteekenis.

In verband hiermede herinneren we aan een enquête, omstreeks tien jaar geleden gehouden, waardoor bleek, dat tal van geslaagde litteratoren op de school onvoldoende cijfers op hun opstel plachten te krijgen. Daaruit volgt nu wel niet, dat slechte opstellenmakers goede schrijvers worden, maar tal van ervaringen laten zien, dat niet alleen zij, als ze later meenen te kunnen schrijven, falen, maar van een aantal gevallen is bekend, dat leerlingen die het H.B.S.-orgaan of een dergelijk redi-

geerden, als ze in de journalistiek terecht kwamen, — wat enkelen hunner gelukke, evenzeer teleurgestelden als zoovele muzikale- en teekenwonderkinderen of die daarvoor gehouden worden — zichzelf en hun ouders teleurstellen.

Waarom ze in de journalistiek willen.

Laten we den begrijpelijken wensch, om welk werk dan ook te vinden in deze crisisperiode buiten beschouwing en houden we alleen rekening met de voorkeur, dan zijn merkwaardige, hoewel toch begrijpelijke motieven te vernemen voor het verlangen naar een journalistieke carrière. Zoo wilden jonge meisjes, toen destijds de Japansche kroonprins Hiro Hito Amsterdam bezocht, in ons vak „omdat je dan overal bij bent”. Ze hadden nl. in den stoet een aantal journalisten zien meerijden en zagen zich in haar gedachten dag in dag uit als journalistieke lijfwacht achter het koningskind rijden, opdat dit zich niet te eenzaam zou gevoelen in ons land en wie weet welke nog grootscher fantasieën ze verder weefden.....

Weer anderen worden aangetrokken door de meening, „dat je dan overal heen moogt”. Ze gelooven nl. dat een journalist een uitverkorene is, wiens eenige taak bestaat in het bezoeken van bioscopen, concerten, schouwburgen, internationale voetbalwedstrijden, waarvoor hij natuurlijk vrijkaarten krijgt, liefst voor twee personen.

Er is veel betoogkracht voor noodig, dergelijke gegadigden te doen begrijpen, hoe groot het verschil is, tusschen naar een concert mögen en naar alle concerten te moeten, ook naar vervelende.

Een andere groep, zij met inconstanten, bohemiënachtigen aard, die daaraan te herkennen is, dat ze journalist wil worden, maar net zoo lief vliegenier, filmacteur of ontdekkingsreiziger of nog iets anders, als het maar van het alledaagsche afwijkt, verwacht van de journalistiek avontuur. Als voorbeeld diene een prettige twintig-jarige jongeman, die het op drie soorten van middelbare school geprobeerd heeft, maar door gebrek aan energie telkens het bijltje erbij heeft neergegoooid. Op de vraag of hij er op uit zou willen om Mussolini en Henderson te interviewen, en om per vliegmaschine naar Japan te gaan, om het Japansche tooneel te bestudeeren en er over te schrijven, is zijn lachend antwoord: „U begrijpt mij, dat is nu net, wat ik hebben moet”.

Dat dergelijke menschen groote journalistieke gaven hebben zullen, is a priori moeilijk aan te nemen.

Hiermee zijn de drijfveeren tot het verlangen naar het krantenleven geenszins uitgeput; hier en daar is slechts een greep gedaan.

Zoo zouden zij, die het genoeg willen genieten, hun naam gedrukt te zien, nog besproken moeten worden en ook anderen, die, zooals een jonge man zei, daarom zoo graag redactioneele macht willen hebben, omdat ze dan stukjes van vrouwen al of niet kunnen aannemen en juist uit dat wel aannemen verwachtte hij het gewin, in een goed blaadje bij Amor te komen.

Een stuitend motief en het is er den jongen man dan ook naar vergaan.

Talloos als de wegen, die naar Rome leiden; zijn de motieven, die bestaan voor het verlangen naar het leven in de journalistiek en het is voor de gezamenlijke lezers der bladen maar goed, dat al die gegadigden niet op hen worden losgelaten.

FR. VAN RAALTE.

STOPPERS

Gaat dat zien!

Gelezen in het Deventer Dagblad in een verslag van de Ned. Veehouderij-Centrale:

„Het dagelijks bestuur is verdeeld in twee afdelingen, de afdeling Varkens en de afdeling Rundvee”.

JAC. P. VAN TERM.

Onze collega en vriend Jac. P. van Term was op 22 September 50 jaar in de journalistiek.

Den Kring heeft hij onlangs verlaten. Als een van de velen die gingen, uit gehoorzaamheid, maar wien's hart bij ons bleef. Ook dáárom wilden en mochten wij

Jac. P. van Term.

hem niet vergeten; ook daarom worde in ons orgaan met groote sympathie melding gemaakt van dezen bijzonderen dag van een bijzonder journalist.

Na het eind-examen M.U.L.O. te Rotterdam werd Jac. P. van Term den 22sten September 1884, als vijftienjarige leerling-volontair, geplaatst ter redactie van *De Maasbode*, die toen slechts viermaal per week verschen onder hoofdredactie van mgr. Bos en onder dagelijksche leiding van J. W. Thompson, die na eenige jaren de hoofdredactie van het tot een klein dagblad uitgegroeid orgaan overnam.

Na tien jaar, gedurende welke de heer van Term bij privaat-docenten Latijn, Staatsrecht en Kerkrecht, Italiaansch en Spaansch had gestudeerd (Thompson had hem voor Romeinsch correspondent bestemd), was hij eerste redacteur geworden en deed als zoodanig ook dienst onder Thompsons zoon en opvolger, rector M. A. Thompson, onder wien hij gedurende de jaren 1900—1903 tevens technisch en administratief directeur der N.V. was, in welke laatstgenoemde hoedanigheid hij door den tegenwoordigen directeur van *De Maasbode*, den heer H. Kuypers, werd opgevolgd. Gedurende de jaren 1905—1907 was de heer Van Term hoofdredacteur van *De Gelderlander* te Nijmegen, waar J. R. van der Lans, directeur was en Max van Poll redacteur. Sedert 1907 was de thans jubileerende journalist hoofdredacteur van *De Limburger Koerier*. Op 1 September 1931 heeft hij de dagelijksche leiding der redactie van dit blad overgedragen aan een collega, die, komende uit den redactiestaf van *De Tijd*, met ingang van dien datum tot lid der hoofdredactie van den *Limburger Koerier* was benoemd. Als hoofdredacteur, thans meer in algemeenen dienst van de N.V. Uitgevers-Maatschappij „Neerlandia”, heeft de

heer Van Term, behalve zijn voortgezette medewerking aan den *Limburger Koerer*, journalistieken arbeid ver-richt voor een der andere uitgaven der zelfde N.V.

In den loop der jaren heeft de heer Van Term enkele onderwerpen van meer specialen aard in tijdschriften en brochures behandeld, waarbij hij vooral belangstelling toonde voor de Vrijmetselarij, in die mate, dat hem verzocht werd in de toenmalige serie „Pro en Contra” het Contra over dat onderwerp te schrijven, tegenover het Pro van d. W. Zuidema. Dit was de aanleiding voor den heer Van Term voor nadere studie en tot een latere uitgave van zijn werk: „Ontstaan, Streven en Einddoel der Vrijmetselarij”, een erkend werk van wetenschappelijke waarde, gevolgd door twee andere werken op dit gebied: „Van Heidendom tot Paganisme” en „Driehoek en Davidsschild”.

De jubilaris heeft op zijn gedenkdag tal van bewijzen van hartelijkheid, genegenheid en bewondering ontvangen. De Kring ontbrak daarbij niet.

BENEDEN PEIL.

In een der laatste nummers van *De Katholieke Pers*, het orgaan der Katholieke Journalisten-Vereeniging, komt een bestrijding voor van ons artikel „Verlies en winst”, onlangs in dit blad verschenen in verband met het uittreden van den heer Jac. P. van Term.

Die bestrijding is van zóó grievenden aard, dat wij niet den minsten lust gevoelen, er op in te gaan. Wij kunnen onzen tijd beter gebruiken dan ons er mee te bemoeien. Er wordt zelfs in te kennen gegeven, dat de mededeeling, onlangs door ons gedaan inzake een uitlating van een katholiek journalist, met wien wij een gesprek hadden, onwaar zou zijn geweest. En als de schrijver het heeft over den redacteur of den voorzitter van den Kring, duidt hij dien aan als „een liberaal tegenstander”, aldus toonend tot over z'n ooren te zijn weggezakt in de partij-politiek.

Nogmaals: wij gaan ons weegs. Wij hebben echter den auteur van het artikel in een particulier schrijven den eisch gesteld, dat hij zijn beschuldiging van onwaarheid-spreken zal herroepen. Zal hij er den moed voor hebben? Het Bestuur van de Katholieke Vereeniging moet overigens zelf weten, of het de kolommen van zijn orgaan voor dergelijke beschuldigingen wil laten gebruiken.

SPELLING.

Uit het *Haarlems Dagblad*:

„Wij zullen ons de technische moeilijkheden, die de invoering van een nieuwe spelling in ons bedrijf meebrengt, getroosten, zoodra er van Den Haag een vaste leiding en dus een vast besluit in de spellingkwestie uitgaat. Die technische moeilijkheden zijn groot. Wij kunnen onze tallooze correspondenten en medewerkers en onze machinezetters, die zeer snel moeten werken, niet in een paar weken tijds in geroutineerde nieuwe spelling-toepassers omtooveren. Ik zwijg dan nog van gelegenheidsmedewerking, ingezonden stukken enz. Derhalve zou de toepassing van een nieuwe spelling voor ons, bij de dagelijksche verwerking van een enorme hoeveelheid kopy in enkele uren tijds, in ieder geval geweldige uitbreiding van correctie, tijdelijk verlaagde productie der machinezetterij, dus de invoering van kostbare extra-maatregelen beteekenen. Wij zullen het in de toekomst doen, zoodra er een vaste koers is. Maar wij gaan er niet aan beginnen in het vooruitzicht van een voortgezette reeks spellingavonturen. Daar voelen we niets voor, en wij kunnen er den vlotten gang van zaken in ons bedrijf niet aan wagen. De kosten hebben we er trouwens ook niet voor over. Men zal er in Den Haag eerst toe moeten besluiten... te besluiten.”

Buitenland.

DE TITEL „JOURNALIST”.

De Maasbode schrijft:

Op de jaarlijksche conferentie van het Institute of Journalist, die te Blackpool werd gehouden, werd de vraag behandeld, of de instelling van een „wettelijk lichaam” voor journalisten mogelijk en wenschelijk is.

Uit het rapport dat uitgebracht werd omtrent hetgeen het Instituut in verband hiermede gedaan heeft, bleek, dat het de bedoeling is dat een staatsregister aangelegd zal worden van al diegenen die „bona fide” journalist zijn, zoodat zij, die op de lijst niet voorkomen, ook niet het recht hebben zich als journalist aan te dienen. Het register zou onder toezicht staan van een verantwoordelijke commissie, welke het vertrouwen van de regeering zou genieten, en deze commissie zou beslissen of personen op het register geplaatst dan wel ervan geschrapt zouden worden. Het ligt niet in de bedoeling de kolommen der bladen te sluiten voor andere personen, die zich dagblad-bijdragers of hoe ook noemen, maar de term „journalist” zou alleen toegepast mogen worden op beroepsmenschen.

Mr. Taylor, die het rapport uitbracht, zeide, dat de National Union of Journalists op haar jaarvergadering blijk gegeven had met het voorstel niet in te stemmen. Hij voegde er aan toe: „Deze vrees voor registratie is geheel kunstmatig”, en gaf de hoop te kennen dat de National Union haar medewerking nog verleen zal. Een lid uit Birmingham zeide zich niet te kunnen voorstellen waarom eenig bona fide journalist het plan niet steunen zou. Niemand kan ontkennen, dat het van groot voordeel geweest is voor geneesheeren, rechtskundigen en andere beroepsmannen, dat zij behoorlijk georganiseerd zijn. Deze zoo vaak gemaakte vergelijking gaat natuurlijk niet op. Geneesheeren, rechtskundigen enz. worden wettelijk geregistreerd, niet op de eerste plaats in hun eigen belang, doch in het belang van het publiek. De eischen, waaraan een journalist voldoen moet, worden vastgesteld door den directeur of den hoofdredacteur van zijn krant, dus door particuliere werkgevers. Met uitzondering van een klein aantal „free lances”, is men journalist, doordat men aan het redactioneel deel van een krant werkzaam is. Er bestaan voor en journalist zelfs geen „articles”, d.w.z. contractueele voorwaarden, waaronder hij in de praktijk opgeleid wordt tot een vak of professie. Bestonden er „articled journalists”, dan zou de vergelijking met beroepsmannen, die niet noodzakelijkerwijs een academische opleiding achter zich hebben (sollicitors, architecten, accountants) doch volgens de regelen der oude gilden het „meesterschap” halen, zeer zeker opgaan, maar een beroep dat door de wijze, waarin men er in opgenomen wordt, geen beroep is, kan er ook geen worden door het aanleggen van een wettelijk register zijner beoefenaars. Het Institute of Journalists slaat dus een étappe over. Het had moeten beginnen met te ijveren voor „articles”, voor een „leertijd” en voor een wettelijk diploma na afloop van den leertijd. Dan zou de registratie ook automatisch volgen.

Uit later gevoerde discussies mag men de gevolgtrekking maken, dat de drang naar „bescherming” vooral veroorzaakt wordt door de omstandigheid, dat kranten vaak sportsmen gebruiken voor het verslaan van sportgebeurtenissen. Dit geldt in het bijzonder voor cricketers, maar niet voor hen alleen. Voor zoover zij amateurs zijn, schenden zij hun amateursstatus. Een resolutie werd aangenomen, waarin het bestuur van het Institute verzocht werd de aandacht van de besturen der groote sportlichamen te vestigen op het feit, dat velen alleen amateur blijven, omdat zij aan hun verslagen en beschouwingen in de pers meer verdienen dan hun als professionals mogelijk zou zijn.

Het euvel beperkt zich niet alleen tot het gebied der sport; het komt op allerlie terrein voor. Filmsterren,

schoonheidskoninginnen en andere personen, waarmee de oppervlakkige massa „dweept”, beuren reusachtige honoraria aan de kranten, die met hun namen en portretten lezers willen trekken. De ontstemming hierover onder journalisten is des te grooter, omdat verreweg de meeste sportsmen, filmstars enz. zelfs niet behoorlijk schrijven kunnen. Middelmatig betaalde redacteuren hebben tot taak behoorlijk Engelsch te maken van het gebrabbel van een cricketer of een of andere „populaire figuur”, die met één erbarmelijk geschreven artikel meer verdient dan een hardwerkend dagblad-employé in drie maanden.

ONJUISTE PERSBERICHTEN.

De tweede commissie van den Volkenbond behandelde de kwestie van medewerking van de pers aan de organisatie van den vrede, in samenhang met de verschillende resoluties van de in November 1933 gehouden persconferentie van Madrid.

Aan het debat is o.a. deelgenomen door den Nederlandschen gedelegeerde den heer A. J. Lievegoed, chef van den Nederlandschen regeringspersdienst. De heer Lievegoed verzekerde dat de twee eerste gedachten waarvan de persconferentie te Madrid is uitgegaan, nl. persvrijheid en zoo snel mogelijke mededeeling in ruime mate van de authentieke inlichtingen aan de pers, volkomen weergeven op welk beginsel de toestand van de pers in Nederland is gegrondvest. De Nederlandsche delegatie is dus voorstandster van iederen gang van zaken, die een betere rekening van deze twee grondgedachten ten doel zal hebben. De Nederlandsche regering wil de gezindheid van de pers met inbegrip van den strijd tegen valsche berichten zooveel mogelijk door de persorganisaties verwezenlijkt zien. Niettemin zal de Nederlandsche regering tot medewerking bereid zijn in alle gevallen waarin aan regeringsmedewerking behoefte zal bestaan om het ideaal van een journalistiek, die uitsluitend op het zoeken naar de waarheid gericht is, beter te kunnen bereiken. De Nederlandsche delegatie beschouwt dan ook de regeling, die de Nederlandsche, Poolsche en Zwitsersche vereeniging van dagbladdirecteuren onder elkaar hebben tot rectificatie van onjuiste berichten als een poging, waarvan de uitkomsten ieders aandacht verdienen. Deze resultaten zullen nog verhoogd kunnen worden wanneer de journalistenvereenigingen van deze landen aan deze afspraak mede zullen deelnemen. De Nederlandsche delegatie vraagt zich dan ook af, of de navolging van het voorbeeld der Nederlandsche, Poolsche en Zwitsersche directieurenvereenigingen door andere soortgelijke twee- of meerzijdige vereenigingen tot rectificatie van valsche nieuws de internationale reglementeering van het recht van verbetering niet er toe zal moeten leiden beperkt te blijven te coördineeren en met sancties te voorzien, hetgeen zich op natuurlijke wijze heeft ontwikkeld. De heer Lievegoed vertrouwt dan ook, dat bij de enquête van den Volkenbondsraad over de bestrijding van valsche berichten een zorgvuldige aandacht zal worden besteed aan het uit den boezem der pers zelf opgekomen initiatief van dezen aard. Het zou b.v. interessant zijn na te gaan, welke middelen de journalisten kunnen vinden om zich tegen mogelijk misbruik van het recht van antwoord te beschermen. De politieke propaganda zoekt steeds nieuwe wegen. Hiertoe zouden rectificaties, die slechts vermomde propaganda zijn, nieuwen toegang tot de pers kunnen krijgen. Dit moet vermeden worden om een bericht dat aller eerbied en zedelijken steun verdient, niet in discredit te brengen.

De heer Lievegoed vertrouwde, dat de persorganisaties ongetwijfeld de middelen zullen vinden om misbruik te beletten. Het zal daarom gewenscht zijn met de internationale reglementeering van het recht van verbetering te wachten totdat men zijn voordeel zal kunnen doen met de in de praktijk opgedane ervaringen. De heer Lievegoed eindigde met het uitspreken van de waardeering van de Nederlandsche delegatie voor het te Genève begonnen en te Kopenhagen en Madrid voortgezette werk in het verband met medewerking der pers aan de organisatie van den wereldvrede.

* * *

— Tot zoover de samenvatting van de rede des heeren Lievegoed. Wij vestigen nog eens in het bijzonder de aandacht op zijn volkomen juiste opmerking dat, wil de afspraak van eenige directeuren-vereenigingen effect sorteerden, dezen zal moeten worden gesteund en uitgevoerd door de journalisten en de journalisten-vereenigingen. Want inzake het besproken onderwerp ligt er *allereerst* een taak voor *journalisten*. Het onderwerp is in deze kringen internationaal dan ook reeds ter sprake geweest. De oprichting van het Journalistieke Gerechtshof door de F.I.J. is daarvan mede een blijk. Maar afgezien van dit alles ligt het voor de hand, dat de journalisten *individueel* aan hun blad voor deze zaak méér kunnen doen dan journalisten of directeuren *collectief*. Ieder werke in eigen arbeid daaraan mede!

Journalistieke Herinneringen.

INTERVIEWEN.

In een nu ruim 35-jarige journalistieke ervaring ben ik vooral in de jaren 1905—1920 „aangetast” geweest door een..... ware interview-koorts. Vele bekende persoonlijkheden op nationaal en internationaal gebied heb ik ontmoet. Ik zocht hen, of soms bracht ook een gelukkig toeval, een „goede relatie”, een journalistieke „flair” of „list” mij in hun midden. Was het jeugdige overmoed, zucht naar leeren of ook 'n beetje persoonlijke eierzucht? Laat ik 't maar eerlijk bekennen. 't Laatste zat er ook 'n..... tikje bij. Ik zal mij in deze bijdrage beperken tot het volgende tiental en van ieder hunner 'n „momentopname” geven, die misschien hier en daar ook hun karakter kenmerkt. Ziehier mijn lijstje: Paus Pius X, Abraham Kuyper, Keizer Wilhelm II, Koning Albert I, Kardinaal Mercier, Generaal von Bissing, Dr. Carl Trimborn, Burgemeester Max van Brussel, Louis Bouwmeester en Mevrouw Annie v. d. Lugt Melsert-van Ees.

Doch, daar bemerk ik, dat ik een groote onbeleefdheid beging, door de dame het laatst te noemen.

Laat mij onmiddellijk deze fout herstellen en daarom nummer een: „Annie van Ees.

Achter de coulissen in Concordia Breda: „Mevrouw wat hebt u wederom schattig gespeeld”. En Annie, steeds bescheiden, leergierig en dankbaar voor haar leermeester: „Vind u dat?, maar mijn man is tevreden en dan zal 't wel goed zijn”.

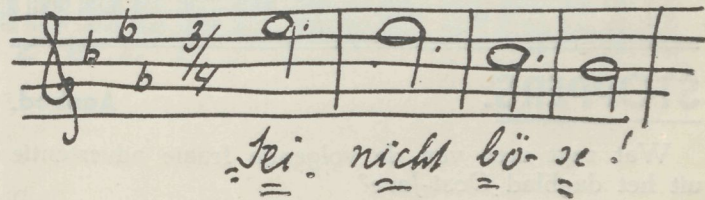
Pius X, op een particuliere audiëntie ten Vaticane, verwelkomde mij met de woorden en den blik op een groot kruisbeeld: „Omnes benedictiones”, „Alle zegeningen”! Het was in 1910. En bij het afscheid wenschte ik den Paus geluk met het herstel eener ziekte. Toen zeide hij: „Bij het klimmen der jaren gevoel ik den wereldlast die op mijn schouders drukt. Alleen het gebed kan de wereld nog redden”! Voorzag deze Paus-Ziener de wereld-ramp van 1914?

Abraham Kuyper had den naam, ijdel te zijn, doch kon ook eenvoudig zijn als een kind. Hij ontving mij in zijn spreekkamer, Kanaalstraat, den Haag: „Roekt u”? „Gaarne Excellentie!” Hij presenteerde mij een sigaar en zei: „Och laat mij even het puntje afknippen. Ik verzamel dit”.

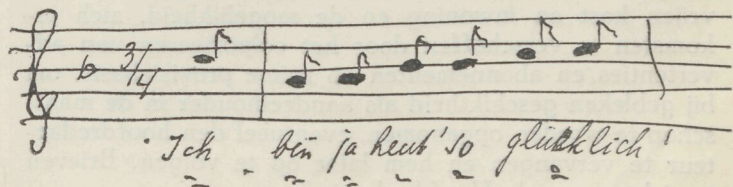
STOPPERS.

Muzikale
Correspondentie.

Een geestig en muzikaal Kringlid zond, ietwat verlaat, den penningmeester zijn contributie, met op het giro-biljetje de vermaning:

Waarop de penningmeester, muzikaal óók niet van gisteren, op de lidmaatschapskaart aantekende:

Keizer Wilhelm, in 1909 te Venetië op het jacht Hohenzollern, zeer opgewekt en in vroolijke stemming! Ontving een deputatie journalisten, waaronder ik de eenige Hollander was. Hij sprak Italiaansch en Fransch, doch vroeg mij in het Duitsch: „Arbeitet der Herr Prelat Nollens noch immer unter den Grubenarbeitern (mijnwerkers)? „Ik heb zijn geheugen bewonderd, want drie jaar later herkende hij mij onmiddellijk tusschen een groep journalisten op een Zangersfeest te Frankfort a/M. en zeide: „Gij zult wel tevreden zijn, dat het Keulsch Mannenkoor mijn prijs (Kaiserpreis) behaald heeft. Dat grenst daar immers zoo vlak aan..... Holland!”

Kardinaal Mercier was de lastigste persoon, dien ik ooit geïnterviewd heb, stelde steeds strikvragen en gaf den indruk als vertrouwde hij u niet. Bij het einde hield hij van een ondeugende opmerking als deze: „Is men in Utrecht nog altijd zoo Duitsch gezind?”

Koning Albert I, in 1919 ten paleize te Brussel, informeerde eerst naar mijn beroep. „Dagbladschrijver een mooi beroep, een schoone zending”.....

— Ja Sire, bij ons in Nederland is een spreekwoord: „Als Paulus nog eens op de wereld kwam, werd hij... dagbladschrijver”.

— „Wat zegt u; zeg dat nog eens; laat mij dat opschrijven”:

En de Koning noteerde, terwijl ik dicteerde:

— „Als... Sint... Paulus... nog... eens... op... de... wereld... kwam... werd... hij... dagblad... schrijver!”

Generaal von Bissing heeft mij eens de hoogste titelatuur gegeven, die mij een sterveling geven kon: Hij sprak mij aan met „Herr Professor”. Jammer dat deze titelatuur al even vergankelijk bleek als zijn bestuur over België. Ook in den vijand zag hij het goede en sprak mij met eerbied over Kardinaal Mercier.

Carl Trimborn, de leider van het Duitsche Centrum, was een buitengewoon geestig man. Als hoofd der Veldjustitie ontving hij mij 1916 in zijn kabinet te Brussel: „De neutrale landen zijn wel vol tegenstellingen, zoo even verlaat een Zwitser mijn bureau, iemand uit het land, waar men de Edelweiss zoekt op den hoogsten bergtop en nu komt een Katwijker visscher” (ik woonde toen op Katwijk), die de haringen zoekt in het diepste der zee”! Deze prettige stemming was oorzaak, dat een tot de doodstraf veroordeeld landgenoot begenadigd werd tot levenslang.

Burgemeester Max van Brussel, verontschuldigde mij bij het binnentreden, dat hij mij zoo lang had laten wachten. In werkelijkheid had ik een halve minuut geantichambreerd: de macht der gewoonte. Bij het heengaan maakte hij als goeden buur aan de deur nog een lang... buurpraatje.

En ten slotte nog *Louis Bouwmeester*: „Reizen, trekken spelen is de lust van mijn leven”. „In elke plaats ontdek ik nieuwe menschen en nieuwe karakters.” En hoe „de Koopman van Venetië” deze in zich had weten op te nemen, bewees zijn gezellige kout achtig achter een stevig glaasje schuimwijn!

A. KELLENAERS.

STOPPERS.

Aanbod.

Wat zegt men van de volgende fraaie advertentie uit het dagblad *Oost-Java*?

„Bij de redactie van *Oost-Java* bestaat gelegenheid tot plaatsing van een jongmensch met ambitie en flair voor de journalistiek als volontair, tegen vergoeding van vrijen kost en inwoning en de mogelijkheid, zich inkomsten te verschaffen door het colporteren van advertenties en abonnementen op ruime provisiebasis, om bij gebleken geschiktheid als aandeelhouder in de maatschap te worden opgenomen, eventueel den hoofdredacteur te vervangen en hem later op te volgen. Brieven te richten aan de Hoofdredactie.”

Allerlei Berichten.

De Engelsche Journalisten.

De Engelsche journalisten hebben hun jaarlijksch congres te Blackpool gehouden. De voorzitter zeide, dat sinds de vorige bijeenkomst de vrijheid van de pers nog verder gekneveld was in verschillende landen, zoodat volgens ruwe schatting thans twee derden der beschaafde wereld onder een onder censuur gestelde pers leven. Spr. behoefde de voordeelen der persvrijheid voor zijn aurorium niet uiteen te zetten, maar hij wilde wel speciale hulde brengen aan de Engelsche buitenlandse correspondenten die, vaak met gevaar van eigen veiligheid of zelfs hun leven, de tradities van de Engelsche pers: waarheidsliefde en betrouwbaarheid, hadden hoog gehouden in vaak buitengewoon moeilijke omstandigheden.

EEN JOURNALISTEN-ROMAN.

Bij de uitgeverij *La Renaissance du Livre* te Parijs is een roman van onzen Franschen collega Pierre Ladoué verschenen, getiteld „Le Bonheur est là”.

Wij hebben den roman zelf niet gelezen, en kunnen dus niet zeggen of deze titel op ons vak betrekking heeft. Wel weten wij, door haar publicatie in *Le Temps*, dat de coulissen van de journalistiek er een groote rol in spelen, dat sommige Fransche journalisten zichzelf in enkele figuren zullen herkennen en dat een type-beginning amusant is geteekend. Trouwens, niets is dankbaarder onderwerp voor een karikatuur. Méér dan in eenig ander vak is het begin in de journalistiek een groentijd, die tot de gemakkelijkste tafereeltjes aanleiding kan geven.

H. W. S.

's Lands wijs...!

Drie Chineesche journalisten hebben getracht Tsau-Meng-Tsjioe, een magistraat te Pingyuen, in de provincie Hoepai, te interviewen, doch in plaats van vriendelijk te worden ontvangen (zoo meldt Reuter), ontvingen zij elk 10 stokslagen, omdat zij gekleed waren in korte broek en een open sporthemd en een bril droegen. Of de journalisten al beweerden, dat zij bij hun werkzaamheden moeilijk zwaarder kleeding konden verdragen en dat het niet langer onbeleefd was, een bril te dragen, aan de stokslagen konden zij niet ontkomen. Zij hebben zich tot de regeering gewend, met het verzoek, den magistraat te ontslaan.

Uit dit bericht ziet men, dat de pers-vrijheid in China al op zeer curieuze wijze in gedrang komt. Of is kleeding-vrijheid geen pers-vrijheid?

— De heer D. J. F. de Man is benoemd tot parlaments-verslaggever van de bladen der Arbeiderspers.

Advertenties.

W. H. TEN HOET PARSON.

vele jaren redacteur-uitgever van maandblad „De Kroniek”, daarna eenigen tijd als pers-chef in het amusementsbedrijf werkzaam geweest, stelt zich beschikbaar voor dagblad, periodiek of persbureau: hard werker, origineel en actief.

Aanvaardt elke journalistieke functie in Nederland, België of Frankrijk.

W. H. TEN HOET PARSON, Buit. Lid N. J. Kr.
1ste van Blankenburgstraat 36, Den Haag.